
Vergaderjaar 2026-2027

- 36 699** Wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet primair onderwijs BES, de Wet op de expertisecentra, de Wet voortgezet onderwijs 2020 en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in verband met de herziening van de wettelijke grondslagen van de kerndoelen met focus op lezen, schrijven en rekenen (Wet herziening wettelijke grondslagen kerndoelen)

G BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS EN EMANCIPATIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 oktober 2026

Leerlingen die goed kunnen lezen, rekenen, schrijven en digitaal vaardig zijn kunnen vol vertrouwen deelnemen aan het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving. Dat is nu niet voor elke leerling een vanzelfsprekendheid. Leerlingen zijn de afgelopen jaren slechter gaan lezen, schrijven en rekenen. De recente resultaten van PISA-2025 bevestigen dit beeld: vooral de leesvaardigheid van leerlingen daalde fors.¹ Nederland scoort inmiddels onder het gemiddelde van alle deelnemende landen. De urgentie om de basisvaardigheden te verbeteren is dus groot. Die urgentie wordt breed gedeeld en zowel in het onderwijs als in de samenleving gevoeld.

Het geactualiseerde curriculum, waar scholen voor het eerst in twintig jaar mee aan de slag gaan, biedt momentum om de aanpak van de basisvaardigheden te versterken. De nieuwe kerndoelen en examenprogramma's zetten alles in beweging: van nieuwe leermiddelen en toetsen tot krachtige professionalisering van personeel. Daarom bied ik uw Kamer de Versterkingsagenda Taal en andere basisvaardigheden aan.

Versterkingsagenda Taal en andere basisvaardigheden

Met de Versterkingsagenda Taal en andere basisvaardigheden werk ik samen met alle partners in het onderwijs aan een duurzame verbetering van de basisvaardigheden. Het is mijn ambitie om de dalende trend, die we onder andere in PISA zien, te stoppen en om te buigen. Binnen drie jaar wil ik betere resultaten op lezen bereiken als opmaat naar een langjarige verbetering, waardoor Nederland weer voorop gaat lopen.

Die trendbreuk wordt alleen bereikt als er stelselmatig hoge verwachtingen zijn: van leerlingen, leraren, scholen en de samenleving. De Versterkingsagenda Taal en andere basisvaardigheden expliciteert deze hoge verwachtingen. Alle partners in het onderwijs mogen ook van de overheid hoge verwachtingen hebben. De overheid heeft de verantwoordelijkheid om leerlingen en scholen te ondersteunen bij het verbeteren van de basisvaardigheden. Bijvoorbeeld met passende wet- en regelgeving, kennisdeling en inspectietoezicht.

Met vijf versterkers geeft de Versterkingsagenda Taal en andere basisvaardigheden hier invulling aan:

- A. Taal en rekenen in alle vakken
- B. Prioriteit bij het versterken van de basis in het vmbo

¹ Meelissen, M.R.M., Gubbels, J.C.G., Maassen, N.A.M., Valk, J., Jenniskens, T.M.A., Langen, A.M.L. van, Muja, A., & Wolbers, M.H.J. (2026). *Resultaten PISA-2025 in vogelvlucht*. Universiteit Twente.

- C. Jong geleerd is oud gedaan
- D. Doen wat werkt met sterke onderwijsteams
- E. Scholen kunnen het niet alleen

De Versterkingsagenda is geen compleet nieuw plan. Dat is niet wenselijk en ook niet nodig: scholen zijn op veel thema's al volop aan de slag. De afgelopen jaren heeft het verbeteren van de basisvaardigheden op scholen veel meer prioriteit gekregen. Scholen zijn sinds dit jaar ook aan de slag met de invoering van het vernieuwde curriculum. De Versterkingsagenda bouwt daarom voort op wat de afgelopen jaren heeft gewerkt, op de basis die is gelegd met het Masterplan basisvaardigheden en de gezamenlijke inzet van partners in het onderwijs. Waar nodig scherpt de Versterkingsagenda dit aan en versterkt deze aanpak. Dat gebeurt door het nemen van gerichte maatregelen. Het is bij uitstek bedoeld als een kompas, dat inspeelt op de dagelijkse praktijk en ontwikkelingen in scholen en de samenleving. De uitvoering van de Versterkingsagenda Taal en andere basisvaardigheden vraagt om een gezamenlijke inspanning van alle partijen in en om het onderwijs. Samen met leerlingen, ouders, leraren, schoolleiders, sociale partners en wetenschappers geef ik hier de komende periode invulling aan. Daarbij trekken we binnen het sociaal domein samen op. Alleen als we samen optrekken, met hetzelfde doel voor ogen, kunnen we de trend keren.

De voortgang van de Versterkingsagenda wordt op de voet gevolgd. Zo worden successen en verbeterpunten direct zichtbaar. Door te volgen wat wel en niet werkt, kunnen scherpere en effectievere keuzes gemaakt worden. Elk jaar zal ik uw Kamer informeren over de voortgang van de agenda en de prestaties van leerlingen op de basisvaardigheden.

Er zijn ook fundamentele vraagstukken op het thema onderwijskwaliteit. Het onderwijs moet zich verhouden tot een sterk veranderende maatschappij, snelle technologische ontwikkelingen en tal van andere domeinen die een rol spelen in de ontwikkeling van kinderen. Van het gezin tot zorg en jeugdhulp: de ontwikkeling van kinderen vindt ook buiten schooltijd plaats. Dat heeft ook invloed op het pedagogisch klimaat in de klas. De opgave waar we voor staan strekt dan ook verder dan enkel het onderwijs, en problemen liggen soms dieper dan waar de politiek binnen één kabinetsperiode op kan sturen. Het kabinet kiest daarom ook voor de instelling van een staatscommissie, die met een onafhankelijke, systemische en integrale blik naar de opgave kijkt en aanbevelingen doet over de sturing op en stelselinrichting van het funderend onderwijs. Waar de Versterkingsagenda binnen het huidige stelsel maatregelen neemt om de basisvaardigheden te verbeteren, kijkt de staatscommissie breder en naar de langere termijn.

Toezegging

Met de Versterkingsagenda Taal en andere basisvaardigheden geef ik tevens uitvoering aan de toezegging aan het lid Walenkamp om in de Versterkingsagenda terug te komen op de wijze waarop de basisvaardigheden in het vmbo specifiek verbeterd kunnen worden.² Het vmbo verdient een gerichte aanpak, die oog heeft voor deze leerlingen, leerwegen en de diversiteit van leerwegen. Daarom zet ik met de Versterkingsagenda in op een doordachte en gerichte aanpak voor het vmbo.

Ik ben optimistisch dat we met de Versterkingsagenda Taal en andere basisvaardigheden de basisvaardigheden van leerlingen duurzaam verbeteren. Dat zijn we verplicht aan de leerlingen van nu en de volwassenen van de toekomst.

De staatssecretaris van Onderwijs en Emancipatie,

Judith Zs.C.M. Tielen

² Nummer: T04188.